

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

BISNOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2013 betreffende rechtstreeks toegankelijke hulp voor personen met een handicap

Principiële goedkeuring

Bijlagen:

- ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2013 betreffende rechtstreeks toegankelijke hulp voor personen met een handicap;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 31 januari 2019;
- het begrotingsakkoord d.d. 21 februari 2019.

1. AANLEIDING EN INHOUD1.1. Rechtstreeks toegankelijke hulp voor minderjarigen in exclusieve contexten

Zoals aangegeven in de nota aan de Vlaamse Regering van 20 juli 2018 "Naar een vraaggestuurde zorg en ondersteuning met zorggarantie voor kinderen en jongeren met een handicap", willen we met rechtstreeks toegankelijke hulp bijdragen aan het bevorderen van de participatie van opgroeiende kinderen met een (vermoeden) van een handicap in inclusieve contexten, zoals de kinderopvang en het gewoon onderwijs.

We doen dit door de rechtstreeks toegankelijke ondersteuning op een meer flexibele wijze in te zetten en door de samenwerking met kinderopvang en gewoon onderwijs te bevorderen.

We voorzien hiervoor 2 000 000 euro binnen het uitbreidingsbeleid.

We wensen laagdrempelige, snel inzetbare hulp in te kunnen inzetten dicht bij het gezin en specifiek in meer inclusieve contexten. Specifiek voor deze uitbreiding wordt er een nieuwe functie voorzien die een combinatie is van praktische ondersteuning en begeleiding (globale individuele ondersteuning). Deze ondersteuning vindt primair plaats in contexten waar er al een vorm van opvang of ondersteuning is, met name inclusieve kinderopvang of onderwijscontexten. De capaciteit kan ondersteunend werken naar transitie momenten toe (van thuis naar kinderopvang, kinderopvang naar kleuteronderwijs, van thuis naar kleuteronderwijs, kleuteronderwijs naar opstart en eerste jaar lagere school) en draagt bij tot een grotere inclusie. De capaciteit voorzien voor het inclusieve onderwijs - hier bedoeld als gewoon onderwijs waaraan kinderen met een beperking deelnemen - wordt bij voorkeur hier ingezet. Als deze RTH-ondersteuning in het onderwijs wordt ingezet, gaat het bij voorkeur naar deze groep.

Indien globale individuele ondersteuning wordt ingezet, gaat dit niet af van de individuele teller van het kind zelf en wordt hier geen cliëntbijdrage voor gevraagd. De ondersteuning kan ook aan meerdere kinderen worden gegeven.

De voorziening dient te registreren (voor monitoring en afrekening), maar de ouders mogen hier geen hinder van ondervinden. Om inzet van deze specifieke functie en samenwerking met kinderopvang en onderwijs te faciliteren wordt er geen cliëntbijdrage gevraagd. De uitrol hiervan wordt gemonitord door een intersectorale stuurgroep die ook effect hiervan zal nagaan.

Deze functie kan enkel ingezet worden door de specifiek daarvoor erkende diensten waardoor er dus een aparte erkenning komt bovenop de huidige erkenning voor RTH-diensten.

We mikken hier op aanbieders die reeds ervaring hebben in samenwerking met kinderopvang en onderwijs en hier ook expertise in kunnen uitbouwen. Gaandeweg kan deze groep verruimd worden indien de inzet van deze functie succesvol blijkt te zijn.

Bovendien kunnen deze middelen enkel ingezet worden voor een bepaalde leeftijdsgroep (tot en met start van het lager onderwijs (kleuterleeftijd & 7 à 8 jarigen). Zo houden we rekening met leeftijdsgroep van het kleuteronderwijs en kinderopvang (m.i.v. buitenschoolse opvang).

Via een oproep aan de IROJ's wordt er gevraagd naar kandidaten per provincie. Kandidaturen worden ingediend bij het VAPH. Bij het beoordelen van de kandidaturen zal rekening gehouden worden met ervaring in het werken met de beoogde leeftijdsgroep, met bijzondere doelgroepen (aard van de handicap), met regionale spreiding en met ervaring in en visie op het werken in inclusieve contexten. In de samenwerking tussen aanbieders RTH en onderwijs en kinderopvang staan 3 principes voorop:

1. de participatiekansen van kinderen worden bevorderd
2. ouders hebben de regie over de ondersteuning in handen
3. evenwaardig partnerschap tussen RTH en kinderopvang/onderwijs.

De betrokken diensten gaan bovendien een partnerschap aan met de Centra voor Inclusieve Kinderopvang (CIK's) en de Ondersteuningsteams Onderwijs in de regio.

De geselecteerde RTH-diensten zijn verantwoordelijk voor goede informatieoverdracht en continuïteit in de ondersteuning, indien begeleiding en globale individuele ondersteuning van dit kind door 2 verschillende personen van eenzelfde dienst wordt gerealiseerd.

De middelen vanuit het uitbreidingsbeleid zijn recurrent maar worden projectmatig opgevolgd door een intersectorale stuurgroep die dit project zal opvolgen en bijsturen waar nodig. De geselecteerde kandidaten kunnen gevraagd worden hieraan deel te nemen.

2.2. Inzet van vrijwilligers in het kader van rechtstreeks toegankelijke hulp

In het verleden waren er een aantal diensten voor pleegzorg die zijn overgegaan tot de inschakeling, niet alleen van gezinnen, maar ook van vrijwilligers die mee instonden voor de dagdagelijkse begeleiding van de personen met een handicap. De dienst staat in voor de algemene begeleiding van de persoon met een handicap en voor ondersteuning van de vrijwilliger, en de vrijwilliger fungeert als steunfiguur in de nabijheid van de zelfstandig wonende persoon met een handicap. Hij staat hem bij bij praktische zaken, maar vormt door zijn nabijheid en bereikbaarheid ook een meerwaarde voor de psychosociale ondersteuning. Op die manier is deze methodiek ook een mooi voorbeeld van vermaatschappelijking van zorg.

Bij de overstap naar het flexibel aanbod meerderjarigen werden deze middelen voor de vergoeding van vrijwilligers meegenomen in de erkenning van de zorgaanbieder. Bij de overstap naar de persoonsvolgende financiering werden de betrokken personen met een handicap naargelang de intensiteit van hun ondersteuning toegeleid naar de persoonsvolgende financiering met een persoonsvolgend budget, dan wel naar de rechtstreeks toegankelijke ondersteuning. Binnen de persoonsvolgende financiering kan de beschreven methodiek worden verder gezet door een omzetting naar een deel cash-overeenkomst tussen budgethouder en vergunde zorgaanbieder. Binnen de rechtstreeks

toegankelijke hulp is het aandeel werkingstoelagen te laag om al de vrijwilligersvergoedingen te dragen, en ook deze diensten hebben uiteraard naast de vergoedingen voor vrijwilligers vergelijkbare werkingskosten als de andere diensten. Daarom wordt in onderhavig besluit voorgesteld dat de dienst 7 % van zijn personeelspunten mag omzetten in werkingstoelagen voor het dragen van de vrijwilligersvergoedingen, mits expliciet bewezen wordt dat deze omgezette werkingstoelagen ook daadwerkelijk gebruikt zijn voor vrijwilligersvergoedingen.

Voor de omzetting wordt een bedrag van 834 euro per personeelspunt gehanteerd, naar analogie met de omzetting van personeelspunten voor MFC en RTH. Gelet op het feit dat dit gevoelig lager is dan de gemiddelde kost van een personeelspunt binnen de sector, wordt de begroting niet bezwaard, en kan dit zelfs leiden tot een beperkte minderuitgave.

Omdat de persoon, die gebruik maakt van een vrijwilliger, op deze manier reeds gedeeltelijk ondersteuning krijgt via deze persoon, wordt het maximaal aantal punten dat hij jaarlijks kan gebruiken voor de overige ondersteuningsfuncties die via rechtstreeks toegankelijke hulp kunnen worden geboden, verlaagd van 8 punten tot 7 punten.

2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1 Aan artikel 1 wordt een definitie van globale individuele ondersteuning toegevoegd.

Artikel 2 Aan artikel 2 wordt een tweede lid die het mogelijk maakt dat voorzieningen die reeds erkend zijn voor het bieden van rechtstreeks toegankelijke hulp bijkomend erkend kunnen worden voor het bieden van globale individuele ondersteuning om transitiemomenten in de inclusieve zorg en onderwijs te ondersteunen. Om erkend te kunnen worden moeten de voorzieningen aantonen dat zij samenwerken met een centrum inclusieve kinderopvang en met ondersteuningsteams Onderwijs.

Artikel 3 Voor de erkenning voor het bieden van globale individuele ondersteuning in het kader van RTH, geldt er geen minimum-erkenningsvoorwaarde.

Artikel 4 per uur globale individuele ondersteuning ontvangt de voorziening 0,13 personeelspunten.

Artikel 5 De punten waarvoor een voorziening werd erkend voor het bieden van globale individuele ondersteuning kunnen niet gedeeltelijk worden omgezet in werkingstoelagen

Artikel 6 Er wordt een artikel 9/1 ingevoegd. In dit artikel wordt voorzien dat een RTH-dienst maximaal 7% van de persoonspunten kan omzetten in werkingsmiddelen die uitsluitend kunnen worden aangewend om vrijwilligersvergoedingen te betalen van vrijwilligers die op structurele basis psychosociale ondersteuning en praktische ondersteuning bieden aan een persoon met handicap die beroep doet op een RTH-dienst

Artikel 7 In artikel 11 van het besluit van 22 februari 2013 wordt verwezen naar het besluit van 17 maart 2006 over zorgregie. Dit laatste besluit werd inmiddels opgeheven. De verwijzing wordt dan ook geschrapt.

Artikel 8 Als een vrijwilliger wordt ingeschakeld kan de betrokken persoon met een handicap op jaarbasis slecht voor 7 punten in plaats van 8 punten gebruik maken van rechtstreeks toegankelijke hulp.

Een voorziening kan voor maximaal 4 punten globale individuele ondersteuning bieden per kind.

Artikel 9 De voorzieningen mogen geen bijdrage vragen voor globale individuele ondersteuning.

Artikel 10 en 11 behoeven geen commentaar.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

In het kader van het uitbreidingsbeleid 2019 werd 2.000.000 euro voorzien voor de flexibilisering van rechtstreeks toegankelijke hulp voor minderjarigen met een (vermoeden van) handicap.

De nieuwe maatregel die het mogelijk maakt dat een RTH-dienst vrijwilligers inschakelt voor de ondersteuning van personen met een handicap en een deel van de personeelspunten waarvoor zij zijn erkend kan omzetten in werkingsmiddelen om vrijwilligersvergoedingen te betalen heeft geen financiële implicaties. De personeelspunten worden omgezet tegen een vast bedrag per punt (834 euro). Dit bedrag is lager is dan de gemiddelde kost van een personeelspunt binnen de sector.

De inspectie van financiën bracht een positief advies uit op 31 januari 2019.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 21 februari 2019, onder de voorwaarde dat :

- dubbele subsidiëring uitgesloten wordt
- de budgettaire weerslag wordt opgevangen binnen beschikbare kredieten van het VAPH en/of het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en geen aanleiding kan geven tot budgettaire meervragen

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerpbesluit heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het ontwerpbesluit heeft geen effect op de personeelsformatie noch op het personeelsbudget.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het ontwerpbesluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr 2019/77 van 14 februari 2019.

Het gaat om een ontwerpbesluit zonder inhoudelijke effecten er moet bijgevolg geen RIA worden opgemaakt.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2013 betreffende rechtstreeks toegankelijke hulp voor personen met een Handicap;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering, vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Jo VANDEURZEN
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin